

Nr 164.

Ankom till riksdagens kansli den 28 maj 1931 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till grunder för dyrtidstillägg under ecklesiastikåret 1931/1932 åt dels kyrkoherdar och komministrar i nyreglerade pastorat samt kontraktsprostar och vissa extra ordinarie präster, dels ock innehavare av prästerliga emeritilöner.
(2:a avd.)

I en till riksdagen avlåten, den 13 februari 1931 dagtecknad proposition, nr 91, vilken hänvisats till statsutskottet för förberedande behandling, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för nämnda dag, föreslagit riksdagen att godkänna de av departementschefen i samma statsrådsprotokoll förordade allmänna grunderna för beviljande av dyrtidstillägg under ecklesiastikåret 1931/1932 till de prästmän, som finnas omförmälda i lagen den 30 augusti 1918 (nr 724) angående krigstidsunderstöd åt präster i nyreglerade pastorat samt åt vissa extra ordinarie präster och innehavare av prästerliga emeritilöner ävensom i lagen den 19 november 1920 (nr 844) angående dyrtidstillägg åt kontraktsprostar, samt att bemyndiga Kungl. Maj:t att, därest det tal för levnadskostnadsökningen, i förhållande vartill statstjänstemännens dyrtidstillägg utgår, blir föremål för ändring, förordna, att det till de i tjänst varande prästmännen utgående dyrtidstillägget skall undergå skäligen jämkning.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

Efter att under en följd av år hava varit oförändrade, undergingo grunderna för ifrågavarande prästers dyrtidstillägg för ecklesiastikåret 1930/1931 vissa jämkningar, beroende på den efter beslut av 1929 års riksdag och samma års kyrkomöte tillkomna nya lagstiftningen om provisorisk tilläggs-lön åt kyrkoherdar och komministrar i nyreglerade pastorat m. m.

Denna lagstiftning har nämligen föranlett, att prästernas dyrtidstillägg för tiden från och med den 1 maj 1930 beräknats efter delvis andra grunder än hittills. Genom nämnda lagstiftning är föreskrivet, att den förut till prästerna utgående tillfälliga löneförbättringen skulle från och med sagda dag upphöra att utgå. I dess ställe äga prästerna uppbära provisorisk tilläggs-lön eller — i fråga om kontraktsprostar och vissa extra ordinarie präster — provisoriskt tilläggsarvode. Genom denna förändring hava prästerna i lönehänseende blivit jämställda med statens befattningshavare med nyreglerad avlöning, och på grund härav har förutsatts, att det till prästerna utgående dyrtidstillägget, som förut beräknats efter de för befattningshavare med oregerad avlöning gällande reducerade grunderna, numera skall utgå efter reducerad beräkningsgrund.

De närmare bestämmelserna om prästernas dyrtidstillägg under ecklesiastikåret 1930/1931 återfinnas dels i kungörelsen den 20 juni 1930 (nr 281) angående dyrtidstillägg åt kyrkoherdar och komministrar i nyreglerade pastorat samt åt kontraktsprostar och vissa extra ordinarie präster, dels ock i kungörelsen den 18 juni 1927 (nr 295) angående dyrtidstillägg åt innehavare av prästerliga emeritilöner.

Departementschefen förordar, att, i likhet med vad hittills varit fallet, beträffande det till prästerna under ecklesiastikåret 1931/1932 utgående dyrtidstillägget såsom allmän regel skall gälla, att de grunder, som kunna komma att fastställas för utmätande av statstjänstemännens dyrtidstillägg, böra i tillämpliga delar vara normerande jämväl för det dyrtidstillägg, som utgår till prästerna.

Man har plägat utmäta prästernas dyrtidstillägg så att det ligger tre enheter lägre än statstjänstemännens. Även enligt de beräkningar, som legat till grund för förslaget till nyssberörda lagstiftning om provisorisk tilläggs-lön åt prästerskapet, har man utgått från att prästernas dyrtidstillägg skulle så avvägas, att procenttalet för dyrtidstillägget beräknades ligga tre enheter under procenttalet för det tillägg, som samtidigt utgår till statstjänstemän med nyreglerade löner. Då för dessa senare procenttalet för budgetåret 1931/1932 beräknats till 12, skulle prästernas dyrtidstillägg för ecklesiastikåret 1931/1932 böra beräknas till 9 procent. Liksom tidigare föreslås meddelande av föreskrift, att bestämmelsen om procenttalet skall gälla under ecklesiastikåret 1931/1932 tills vidare och intill dess Kungl. Maj:t annorlunda förordnar.

Utöver de ändringar beträffande de i tjänst varande prästernas dyrtidstillägg, som sålunda påkallas av den ändrade levnadskostnadsindex, hava inga andra ändringar ifrågasatts för ecklesiastikåret 1931/1932 i förhållande till vad gäller för ecklesiastikåret 1930/1931.

Ej heller ifrågasättes någon ändring i grunderna för dyrtidstilläggs utgående till innehavare av prästerliga emeritilöner. Det procentuella tillägget

utgår för dem efter ett procenttal, som med 16 enheter understiger hälften av talet för levnadskostnadsökningen och som i förekommande fall avjämnas till närmast lägre hela tal. I överensstämmelse härmed skulle man för budgetåret 1931/1932 hava att räkna med ett procenttal av 14 för innehavare av prästerliga emeritilöner.

Utgifterna för prästernas dyrtidstillägg under ecklesiastikåret 1931/1932 enligt föreslagna grunder beräknas uppgå till ett sammanlagt belopp av omkring 1,772,000 kronor, varav cirka 437,000 kronor skulle bestridas av de särskilda pastoraten, under det att omkring 1,335,000 kronor skulle komma att belasta kyrkofonden. Av statsrådsprotokollet framgår, att fonden lämnar tillgång till bestridande av berörda andel i utgifterna för dyrtidstilläggen.

Riksdagen har numera fattat beslut angående dyrtidstillägg åt befattningshavare och f. d. befattningshavare i statens tjänst under budgetåret 1931/1932 och därvid bestämt, att gällande allmänna grunder för dyrtidstillägg skola fortfarande äga tillämpning, dock med iakttagande att, om gällande levnadskostnadsindex för budgetåret 1931/1932 nedgår under siffran 160, dyrtidstillägget likväl skall beräknas efter sistnämnda siffra. Motsvarande bestämmelse torde böra gälla även i fråga om nu förevarande prästerliga befattningshavare och f. d. befattningshavare. I övrigt har utskottet intet att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag.

Utskottets
yttrande.

Under återopandande härav får utskottet hemställa,

att riksdagen må

a) godkänna de av departementschefen i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 13 februari 1931 förordade allmänna grunderna för beviljande av dyrtidstillägg under ecklesiastikåret 1931/1932 till de prästmän, som finnas omförmälda i lagen den 30 augusti 1918 (nr 724) angående krigstidsunderstöd åt präster i nyreglerade pastorat samt åt vissa extra ordinarie präster och innehavare av prästerliga emeritilöner ävensom i lagen den 19 november 1920 (nr 844) angående dyrtidstillägg åt kontraktsprostar, med iakttagande dock att, om gällande levnadskostnadsindex för budgetåret 1931/1932 nedgår under siffran 160, dyrtidstillägget likväl skall beräknas med utgångspunkt från sistnämnda siffra;

b) bemyndiga Kungl. Maj:t att, därest det tal för levnadskostnadsökningen, i förhållande vartill statstjänstemännens dyrtidstillägg utgår, blir föremål för ändring, förordna, att det till de i tjänst varande prästmännen utgående dyrtids-

tillägget skall undergå skälig jämkning, likväl med iakttagande av vad under a) sagts rörande siffran 160 såsom minimum för nämnda tal.

Stockholm den 28 maj 1931.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.
